

Projektas „Standartizuotų mokinių pasiekimų
vertinimo ir įsivertinimo įrankių bendrojo
lavavimo mokykloms kūrimas, II etapas“

2013

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

NACIONALINIS
EGZAMINŲ
CENTRAS

Vardas, Pavardė

Klasė _____

STANDARTIZUOTAS TESTAS

SKAITYMAS

4 KLASĖ

Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

(pavadinimo vieta)

Daug metų Astrida Lindgren rašė knygas – vieną po kitos. Ir beveik visos vaikams! Astrida Lindgren yra parašiusi per keturiasdešimt knygų, jos išverstos į aštuoniasdešimt kalbų. Ir į lietuvių... Nuo ko pradėti? Ką rinktis? Juk mes, skaitytojai, tokie skirtingi... O ir rašytoja keitėsi, jos knygos nepanašios viena į kitą.

Apie ką jos?

Tai knyga apie didžiausią pasaulyje pramuštgalvę Pepę Ilgakojinę ir jos nepakartojamus nuotykius kartu su savo draugais Tomiu ir Anika.

Pirmąkart išleista daugiau kaip prieš 60 metų, „Pepė Ilgakojinė“ tapo visų laikų mėgstamiausia vaikų knyga, ji išversta į 58 kalbas ir kartu su kitais šlovę pelniusiais rašytojos kūriniais tebedžiugina viso pasaulio vaikus ir suaugusiuosius.

Lengvabūdiški Pepės nuotykių tartum švelnus šydas slepia mergaitės vienatvę. Juk ji beveik našlaitė – jos mama angelas. Kaip žvelgia Pepė tamsiame kambaryje į žvakę, kaip tyliai, be žodžių graužiasi: draugai išaugo, išeis iš vaikystės visiems laikams. Pepė liks. Ir visada su visais dalinsis tuo, kas jai brangiausia. Ar norėtumėte visą gyvenimą likti vaiku? Jei taip – knyga Jums. Beje, jei dvejojate – taip pat. Knyga ir tiems, kurie moka dalintis. Arba... bando to išmokti.

~~~~~

Astridą Lindgren visą gyvenimą supo stiprios, savarankiškos moterys. Gal todėl ir jos knygose mergaitės – nei verksnės, nei zirzlės, nei išpuikusios panelės. Jos visada randa išeitį, net jei gresia pavojus. Tokia ir Ronja knygoje „Ronja, plėšiko duktė“. Daugelis suaugusiųjų kritikų laiko šią knygą pačia reikšmingiausia iš visų, kurias sukūrė rašytoja. Kodėl gi Tau neįsitikinti, ar jie teisūs?

~~~~~

Jei tiki, kad vienas iš didžiausių stebuklų – turėti tėvus ir gyventi savo namuose – leiskis į kupiną netikėtumą kelionę su našlaičiu berniuku Rasmusu, kuris pabėgo iš prieglaudos, tikėdamasis... stebuklo. Gal ir jis suras savo namus? Juk kai išėjini į pasaulį, tai tiek daug visko nutinka... Už knygą „Rasmusas klajūnas“ Astridai 1958 m. buvo įteikta Hanso Kristijano Anderseno premija.

☺☺☺ – ☹☹☹

Emilis – knygos „Emilis iš Lionebergos“ veikėjas – didysis visų laikų išdaigininkas. Jis nuolat padaro ką nors kitaip. Už tai dažnai Emilis yra baramas ar uždaromas malkinėje. Tačiau ir čia jis atranda, ką veikti – drožia žmogeliukus. Kartais jaučiasi negeras vaikas, nors taip stengėsi, taip bandė būti geras... Būtent šią knygą labiausiai mėgo Astridos Lindgren tėvas. Vis pasiteiraudavo, kaip tam vaikinukui sekasi, ir labai laukdavo knygos tęsinį. Tikriausiai rašytojos tėveliui pritarsi ir Tu.

*Pagal: Astridą Lindgren pristato Gintarė Adomaitytė./Laimiukas. Nr.4(10), 2007.
Kronika. Informacija. Skelbimai / Rubinaitis. Nr.3, 2011.
K. Ljunggren. Svečiuose pas Astridą Lindgren. 1997.*

KLAUSIMAI IR UŽDUOTYS

1 Sugalvok pavadinimą, nusakantį, apie ką buvo skaitytas tekstas ir užrašyk jį pavadinimui skirtoje vietoje, virš teksto.

2 Į kiek kalbų yra išverstos Astridos Lindgren parašytos knygos?

3 Nubrėždamas linijas nurodyk, kur kas parašyta.

**ASTRID
LINDGREN**

**Mēs
VARNŪ SALOJE**

APYSAKA

Iš švedų kalbos vertė
EUGENIJA STRAVINSKIENĖ

Iliustravo
GINTARAS JOCIUS

 **alma
littera**
Vilnius 1999

Leidykla

Kūrinio pavadinimas

Knygos autorius

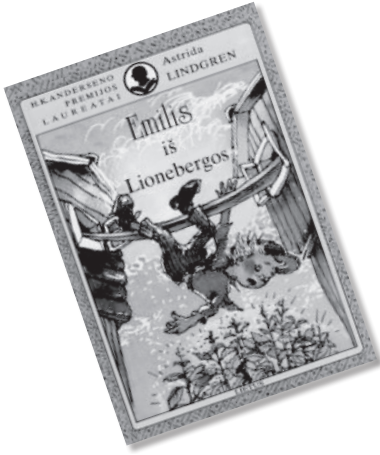
Išleidimo metai

Dailininkas

Knygos vertėjas

4 Kokią A. Lindgren knygą labiausiai mėgo rašytojos tėvas?

5 Remdamasis aukščiau pateiktu tekstu nurodyk, kuri knyga kokiems skaitytojams skirta. Sujunk linijomis knygą su jos skaitytojų apibūdinimu.

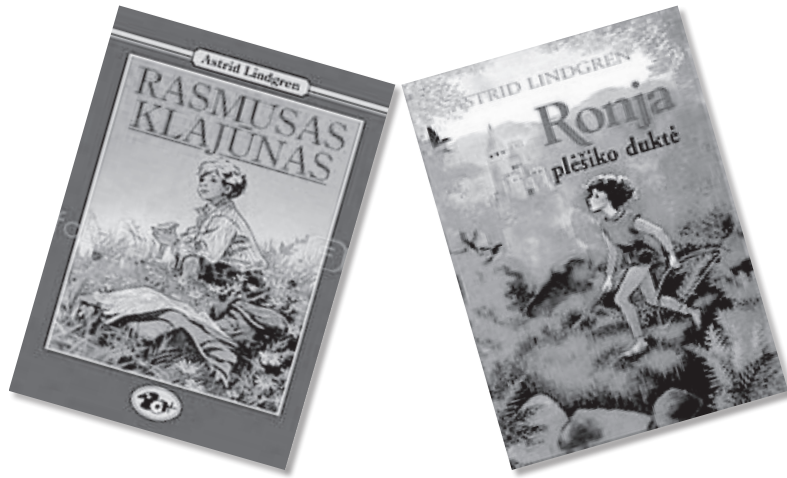
Skaitytojams, kurie moka arba nori išmolti dalintis, kurie norėtų visą gyvenimą išlikti vaiku.

Skaitytojams, tikintiems, kad vienas didžiausių stebuklų – turėti tėvus ir gyventi savo namuose.

Skaitytojams, kuriems patinka mergaitės, randančios išeitį, net kai gresia pavojus.

6 Su kuo lyginami Pepės lengvabūdiški nuotyčiai? Kodėl?

7 Pateiktos dvi knygos. Pasirink vieną iš jų ir remdamasis tekstu paaiškink, kodėl norėtum ją skaityti.

8 Perskaitei keturių knygų aprašymus. Parašyk keturis visų jų panašumus.

<p>1. _____ _____</p>	<p>2. _____ _____</p>
<p>3. _____ _____</p>	<p>4. _____ _____</p>

Atidžiai perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

„**Man rodos**, kad visas gyvenimas buvo linksmas, bet linksmiausia buvo mano vaikystė. Turbūt esu vaikiškiausias žmogus pasaulyje.“

„Mes žaidėme ir žaidėme, net keista, kad nenusižaidėme mirtinai“, – taip ji rašys apie savo vaikystę. Karstytis medžiais, laiptoti stogais, šokinėti nuo šieno kupetų, plaukioti upėje – viskas buvo leista vaikams.

Niekas nepriekaištaudavo dėl purvinų ar suplėšytų drabužių. Ir pietums galėjo vėluoti – pasiimdavo ką nors perkąsti iš spintelės. „Ta mūsų laisvė nereiškė, kad nuolat buvome laisvi. Natūralu, kad turėjome išmokti dirbti“, – pasakos rašytoja. „Nagi, paskubėk, tik nesustok“, – taip ragindavo vaikus mama, kai reikėdavo retinti ropes, skabyti vištoms dilgėles, rinkti akmenis.

1 pav. Astrida – antras vaikas iš kairės

Gimė: 1907-11-14, Vimerbiu
Mirė: 2002-01-28, Stokholmas

Jau buvo sulaukusi 37 metų, kai išleido pirmąją knygą. Tuo labiau neįtikėtina, kad šiandien jos knygų yra tiek daug, ir kad jos išleistos įvairiose šalyse; jeigu sukrautume jas visas vieną ant kitos, išeitų 175 Eifelio bokštai. O suguldžius į eilę būtų galima tris kartus apjuosti žemę.

Mokslus krimto lengvai, bet kalikė nebuvo. Jos rašinius mokytojai gyrė. Skaitė balsu visai klasei... Net praminė Astridą Selma Lagerlof – tuo metu ši rašytoja Švedijoje buvo bene geriausia. Astridai tai nepatiko.

2 pav. Iliustracija iš knygos „Pepė Ilgakojinė“

Prisiekė sau: niekada nebus rašytoja. Po daugelio metų Astrida Lindgren gavo... Selmos Lagerlof premiją. Už kūrybą Astrida Lindgren yra pelniusi apie 40 premijų ir apdovanojimų. Bene garbingiausias jų – Hanso Kristijano Anderseno medalis – įteiktas 1958 metais.

☺☺☺ – ☹☹☹

„Nuo 85-erių po medžius nelaipiosiu“.

3 pav. Medyje Astrida Lindgren

Vienas svarbiausių švedų vaikų literatūros objektų Stokholme – muziejus „Junibakenas“, unikalus Lindgren knygų pasaulis. Įdomiausia šio 1996 m. įkurto muziejaus atrakcija – kelionė pasakų traukiniu, apsilankant pas įvairiausius Lindgren knygų herojus. Greta „Junibakeno“ stovi Lindgren paminklas.

Maždaug už 300 km nuo Stokholmo miestelyje Vimerbiu nuo 1981 m. veikia pramogų parkas „Astridos Lindgren pasaulis“. Jame įkurtas mini miestelis, kuriame galima atpažinti žymiausių Lindgren knygų veikėjų aplinką: Pepės Ilgakojinės vilaite, Karlsono stogą, Emilio Kathultą, Madikės sodybą, Pramuštgalvių gatvę, Plėšikų pilį ir kt. Vasarą čia kasdien vyksta teatralizuoti pasirodymai: namų aikštelėse ir scenose groja muzika, rodomos Lindgren knygų inscenizacijos.

Pagal: Astridą Lindgren pristato Gintarė Adomaitytė./Laimiukas. Nr.4(10), 2007.
Kronika. Informacija. Skelbimai / Rubinaitis. Nr.3, 2011.
K. Ljunggren. Svečiuose pas Astridą Lindgren. 1997.

KLAUSIMAI IR UŽDUOTYS

1 Parašyk **tris** dalykus, dėl kurių Astridos tėvai nepriekaištaudavo savo vaikams:

1. _____
2. _____
3. _____

2 Kokius darbus vaikystėje turėjo išmokti dirbti Astrida?

- (A) Lesinti vištas, sėti ropes ir rinkti akmenis.
- (B) Retinti ropes, skabyti vištoms dilgėles ir rinkti akmenis.
- (C) Skabyti ropes vištoms, retinti dilgėles ir rinkti akmenis.
- (D) Retinti dilgėles, lesinti vištas ir rinkti akmenis.

3 Kiek metų buvo Astridai Lindgren, kai ji parašė pirmąją knygą?

4 Paaiškink, ką reiškia posakis *mokslus krimto lengvai*.

5 Kuo mokykloje buvo praminta Astrida Lindgren? Kodėl?

6 Remdamasis tekstu parašyk, ką prisiekė sau Astrida dar besimokydama.

7 Ar pavyko rašytojai A. Lindgren ištesėti dar mokykloje sau duotą pažadą? Pateik įrodymą iš teksto.

8 Remdamasis tekstu pateik du įrodymus, kad A. Lindgren knygų yra išleista labai daug.

1.

2.

9 Kuo panašūs ir kuo skiriasi „Junibakenas“ ir „Astridos Lindgren pasaulis“. Parašyk po du požymius.

Panašūs	<p>1.</p> <hr/> <hr/> <p>2.</p> <hr/> <hr/>
Skiriasi	<p>1.</p> <hr/> <hr/> <p>2.</p> <hr/> <hr/>

10 Kokių tikslų buvo įkurti „Junibakenas“ ir „Astridos Lindgren pasaulis“?

11 Remdamasis tekstu parašyk, kuo svarbus Vimerbiu miestelis, kad jame buvo įkurtas pramogų parkas „Astridos Lindgren pasaulis“.

Tęsinys kitame puslapyje. ➔

- 12 A. Lindgren už kūrybą gavo daug apdovanojimų. Vienas iš jų pats garbingiausias. Remdamasis pateikta informacija apie A. Lindgren, pabaik sakinius.

Garbingiausio apdovanojimo pavadinimas: _____

Jis įteiktas: _____ metais.

Įteiktas už knygą _____

